

KÜLÜGYMINISZTERIUM

MINISZTER

Országgyűlés Hivatala

Irányszám: *L/13357/1*
Érkezeti: 2013 DEC 21

Baráth Zsolt úr
országgyűlési képviselő
Jobbik Magyarországért Mozgalom Országgyűlési Képviselőcsoportja

Magyar Országgyűlés
Budapest

Ügyiratszám: KÜM/23923-1/2013/Adm

Tisztelt Képviselő Úr!

Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdésében foglaltak alapján írásbeli választ igénylő „Miért nincs egy jogállamnak mondott országban, Szerbiában a magyar kisebbségnek – lakossági számarányuknak megfelelő – állami támogatású iskolahálózatuk?” című, K/13357. számú kérdésére az alábbi tájékoztatást adom.

A magyar kormány határozottan támogatja a határon túli magyar közösségek által megfogalmazott jogos igények megvalósulását. Szerbiában a nemzeti tanácsokról szóló, 2009-ben elfogadott törvény elfogadása nyomán megkezdődhetett egy magyar jellegű, állami támogatásban részesülő iskolahálózat kiépítése, amely folyamatosan erősödik és bővül. A magyar kormány, ennek megfelelően, segíti a Magyar Nemzeti Tanács (MNT) törekvéseit, szükség esetén a nemzetközi fórumok bevonásával törekszik jogaik védelmét biztosítani. A kisebbségek jogai Szerbia uniós csatlakozása során is a jogállamiság egyik fokmérőjeként kiemelt figyelmet élveznek.

A „nemzeti kisebbségek Nemzeti Tanácsairól” szóló törvény és a hatályos szerbiai oktatási és önkormányzati törvény lehetővé teszik a magyar oktatási és kulturális intézmények alapítói jogainak átruházását a Magyar Nemzeti Tanácsra. Ennek megfelelően a magyar tannyelvű, illetve magyar tannyelven oktató általános és középiskolák ún. „magyar” osztályai felett az MNT-nek közvetlen befolyása, felügyeleti joga van. Az MNT megalakulása, illetve működésének kezdete óta az oktatás tekintetében tapasztalható negatív tendenciák lassultak.

A magyar tannyelvű osztályok bizonyos tekintetben pozitív diszkriminációt élveznek a többségi nyelvű, ún. „szerb” osztályokéval. Például az osztályok elindításához és fennmaradásához szükséges minimális létszám tekintetében, vagy az itt oktató tanárok és szaktanárok végzettsége vonatkozásában.

A köztársaság, az autonóm tartomány vagy a helyi önkormányzat által alapított általános és középfokú nevelési és oktatási intézményekben, melyekben a nevelési-oktatási tevékenység a nemzeti kisebbség nyelvén is folyik, vagy melyekben a nemzeti kisebbség beszéde, nyelve vagy kultúrája külön tantárgyként szerepel, a nemzeti tanács:

- 1) véleményezi az igazgatóbizottság, illetve az iskolaszék tagjai személyére a helyi önkormányzat képviselői közül tett javaslatokat;
- 2) azokban az intézményekben, melyek tagozatainak többségében a nevelési-oktatási tevékenység a nemzeti kisebbség nyelvén folyik, vagy melyekről megállapítást nyert, hogy a nemzeti kisebbség számára kiemelt jelentőségűek, jelöltek javasol az igazgatóbizottság, illetve az iskolaszék tagjai személyére.

A törvény révén a Tanács véleményt nyilváníthat az iskoláskor előtti intézmények és általános iskolák hálózatáról szóló aktus meghozatala során azokban a helyi önkormányzatokban, amelyekben a nemzeti kisebbség nyelve hivatalos használatban van, vagy amelyekben az oktatási-nevelési tevékenység a kisebbség nyelvén folyik.

Az MNT törekszik a magyar tannyelvű osztályok indításához és fennmaradásához szükséges létszám minimálisra szorítására, ebből a célból szoros együttműködést alakított ki a tartományi, regionális és területi oktatási hatósággal. Az oktatás színvonalának emelése érdekében az MNT széleskörű ösztöndíjrendszert hozott létre. Ennek részeként anyagilag támogatják a Szerbiában felsőoktatási intézményben tanuló vajdasági magyar diákokat, melynek célja a szakképzett, jól felkészült tanárok számának növelése. A magyarországi felsőoktatási intézetekben tanulók jelentős hányadának visszatérésével, illetve vajdasági gazdasági, közéleti, tudományos és oktatási szerepvállalásával számol. Emellett, az MNT támogatásának köszönhetően, javult az egyetemi és főiskolai végzettséggel rendelkezők elhelyezkedésének esélye az oktatási rendszerben, illetve háttérintézményekben, növelhetik a hiányzó magyar anyanyelvű pszichológusok, iskolapedagógusok és felügyelők számát.

Ami a finanszírozást illeti, a jelenlegi magyar oktatási nyelvű általános és középiskolákat a szerb állam tartja fenn. A magyar tannyelvű iskolák, tagozatok és osztályok számára az MNT csupán minimális anyagi és tárgyi segítséget nyújt. Az MNT költségvetésének jelentős hányadát szintén a szerb állam biztosítja. A szabadkai Kosztolányi Dezső és a zentai Bolyai Tehetséggondozó Gimnáziumok kivételével a magyar diákok vegyes oktatási intézményekben tanulnak, amelyek állami támogatásban részesülnek.

A magyar kormány az MNT ösztöndíjprogramját és törekvéseit anyagilag és erkölcsileg is támogatja. Utóbbi kapcsán, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Nemzetpolitikai Államtitkárság szervezésében, a 2012-es esztendő kiemelkedő projektje volt a „Külhoni magyar óvodák éve” program. Ennek folytatásaként 2013-ban a kisiskolásoknak nyújtottak támogatást. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium támogatta az MNT iskolabusz programját, amely a szórványban élő magyar gyermekek számára biztosította, hogy a szomszédos települések és községek magyar oktatási nyelvű iskoláiban tanuljanak.

Budapest, 2013. december 21.,

Üdvözlettel:

Martonyi János